

Raad voor Cultuur

Aan
De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
P/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden van de zorgdrager Raad van State op het beleidsterrein *Tijdelijke waarneming van het Koninklijk gezag* over de periode 1945-2000;

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

Mijnheer de Staatssecretaris,

Uw kenmerk
R&B/OSTA/2001/528
Uw brief van
8 februari 2001
Ons kenmerk
arc-2001.2447/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de Raad van State u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein *Tijdelijke waarneming van het Koninklijk gezag* over de periode 1945-2000. In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Wegens een personele wisseling bij het secretariaat van de Bijzondere Commissie Archieven is het echter niet gelukt om binnen deze termijn te adviseren. De Raad verontschuldigt zich voor de ontstane vertraging. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen aan.
2. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 3 en 4 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen adviseert de Raad u over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.
3. *Toetsing van procedurele aspecten*
Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is

een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Drie maal 's Raads Recht. Een drietal institutionele onderzoeken op taakgebieden van de Raad van State* ('s-Gravenhage 1994). Het gedeelte van dit rapport dat het taakgebied van de *Waarneming van het Koninklijk gezag* behandelt, bestrijkt de periode 1945-1992.

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe, in artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 genoemde, personen en dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest. Het driehoeksverslag biedt voldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband.

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in een reactie. De bij het driehoeksoverleg betrokken materiedeskundige heeft, blijkens een bij de adviesaanvraag gevoegd schrijven van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap van 12 januari 2001, geen aanvullend commentaar geleverd op de ter inzage gelegde versie.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 4.3).

4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein *Tijdelijke waarneming van het Koninklijk gezag* over de periode 1945-2000. De lijst bevat uitsluitend handelingen van actoren waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van de (secretaris van) de Raad van State. De adviesaanvraag en het advies hebben derhalve betrekking op de volledige selectie-lijst voor dit taakgebied.

De Raad is in verwarring over het tijdvak waarop de lijst betrekking heeft. Het verslag driehoeksoverleg stelt dat de

periodisering van het BSD kan worden opgerekt tot het jaar waarin het driehoeksoverleg heeft plaatsgevonden, zijnde 2000, aangezien er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden na 1992, het jaar waarin het institutioneel onderzoek is afgerond.

De Raad vraagt zich hierbij af hoe hij deze zinsnede in het verslag moet interpreteren: heeft er geen aanvullend institutioneel onderzoek plaatsgevonden en zijn er bijgevolg ook geen wijzigingen in de ontwerp-lijst of heeft aanvullend institutioneel onderzoek uitgewezen dat er op deze taakgebieden sinds 1992 niets is veranderd zodat de ontwerp-lijst dekkend is voor alle neerslag die actoren op deze taakgebieden tussen 1945 en 2000 hebben geproduceerd? Als de eerste interpretatie juist is, waarschuwt de Raad voor problemen en onduidelijkheden bij het onderhoud van deze lijst. De periodisering 1945-2000 suggereert dan dat de lijst geldig, bruikbaar en dekkend is voor de gehele periode, terwijl dat voor de periode 1992-2000 geenszins zeker is.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-2001.2447/2

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de nog niet formeel vastgestelde criteria uit 1997 zijn gebruikt. De Raad zal binnenkort in overleg treden met de Algemene Rijksarchivaris om de bezwaren die hierover bij de Raad leven te bespreken.

4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de, in de concept-lijst genoemde handelingen conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. In algemene zin kan hij instemmen met de lijst; deze geeft hem slechts aanleiding tot één opmerking.

Uit de eerste zin onder het kopje 'privaatrechtelijke waarneming' (zie zowel het verslag van het driehoeksoverleg, blz. 5 als de ontwerp-selectielijst, blz. 2) maakt de Raad op dat met dit begrip in feite 'vertegenwoordiging' wordt bedoeld.

Wellicht ware het beter om de tekst op dit punt te verduidelijken.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Voorzitter van deze commissie is mw. drs. E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is mw. drs. M.C. Windhorst.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris